

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1914.

Andra kammaren.

Nr 11.

Tisdagen den 2 juni.

Kl. 3 e. m.

§ 1.

Justerades protokollen för den 25 och den 26 nästlidna maj.

§ 2.

Herr statsrådet *Westman* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 87, angående vissa åtgärder till höjande av jagarnas stridsvärde m. m.; och

nr 86, angående anskaffning av tre 75 mm. kanoner med lavettage.

Dessa propositioner bordlades på begäran.

§ 3.

Ordet lämnades härefter på begäran till herr vice talman en, som yttrade:

Ang. tillsättande av ett särskilt utskott.

Herr talman! Härmed får jag hemställa, att kammaren måtte för sin del besluta, att ett särskilt utskott, bestående av tjugu ledamöter, 10 från vardera kammaren, måtte tillsättas för behandling av ej mindre nedannämnde inom kammaren väckta motioner, nämligen:

herr Staaffs m. fl., nr 109, med förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker;

herr Staaffs m. fl., nr 110, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1 och 4 §§ i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning av brännvin;

herr Staaffs m. fl., nr 111, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 18 juli 1913 angående statsverkets fond av rusdrycksmedel;

herr Staaffs m. fl., nr 112, med förslag till förordning om

Andra kammarens protokoll vid senare Riksdagen 1914. Nr 11. 1

Ang. till-
sättande av
ett särskilt
utskott.
(Forts.)

ändrad lydelse av 13 § i förordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning av maldrycker;

herr Staaffs m. fl., nr 113, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1—3, 6, 10, 11, 13 och 14 §§ i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av tillagade, alkoholfria drycker samt svagdricka;

herr Staaffs m. fl., nr 114, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 7 § i förordningen den 18 juni 1864 angående utvidgad näringsfrihet;

herr Erlanssons, nr 115, med förslag till vissa bestämmelser att vid antagande av ny förordning om försäljning av rusdrycker införas i förordningen;

herr Gustafssons i Brånsta m. fl., nr 116, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om begränsning av alkoholhalten i de spritdrycker, som må i riket försälas;

herr Källmans m. fl., nr 118, med förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker;

herr Erikssons i Grängesberg m. fl., nr 162, med förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker jämte vissa därmed sammanhängande författningsändringar;

herr Erikssons i Grängesberg, nr 163, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder från statens sida till understöd åt vissa arbetare, som till följd av antagande av ny förordning om försäljning av rusdrycker bliva arbetslösa;

herr Erikssons i Grängesberg, nr 164, om ändring i gällande bestämmelser angående partihandel med brännvin; och

herr Jeanssons i Kalmar, nr 165, med visst förslag i avseende å eventuellt införande av kommunal folkomröstning angående försäljning av rusdrycker;

än även de ytterligare framställningar, som kunna komma att i enskilda motioner eller eventuellt av Kungl. Maj:t göras i dessa ämnen eller i andra i omedelbart samband därmed stående frågor, samt

att första kammaren inbjudes att i detta beslut förena sig med andra kammaren;

och under förutsättning, att första kammaren biträder detta andra kammarens beslut, får jag föreslå, att andra kammaren beslutar att utse tio suppleanter i samma utskott.

Vad herr vice talmannen sålunda hemställt blev av kammaren bifallet; och skulle i enlighet härmed första kammaren inbjudas att förena sig med andra kammaren i vad andra kammaren nu beslutit därom att ett särskilt utskott skulle tillsättas för behandling av vissa frågor samt om antalet ordinarie ledamöter i detta utskott.

§ 4.

Justerades protokollsutdrag angående kammarens i nästföregående paragraf omförmälda beslut.

§ 5.

Föredrogos var för sig och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande propositioner:

- nr 78, med förslag till lag om inskränkning i inmutningsrätten;
- nr 55, med förslag till lag angående förbud för vissa utlännin-
gar att här i riket vistas; och
- nr 56, angående vissa ändringar i förordningen angående utvid-
gad näringsfrihet.

§ 6.

Vidare föredrogos var efter annan de på kammarens bord lig-
gande motionerna; och hänvisades därvid:

till konstitutionsutskottet motionerna:

- nr 63, av herr *Bengtsson* i Norup;
 - nr 64, av herr *Staaff m. fl.*; och
 - nr 65, av herr *Nydal*;
- till statsutskottet motionerna:
- nr 66, av herr *Kronlund*;
 - nr 67, av herrar *Ingvarson* och *Andersson* i Gävle; och
 - nr 68, av herr *Palmstierna*;

till tillfälligt utskott motionen nr 69, av herr *Palmstierna*;

till statsutskottet motionerna:

- nr 70, av herr *Leander*;
- nr 71, av herr *Hage m. fl.*;
- nr 72, av herr *Kronlund m. fl.*;
- nr 73, av herr *Jespersion m. fl.*;
- nr 74, av herr *Wavrinsky m. fl.*;
- nr 75, av herr *Olsson* i See;
- nr 76, av herr *Larsson* i Bondarve *m. fl.*;
- nr 77, av herr *Åkerlund m. fl.*; och
- nr 78, av herr *Hallendorff*;

till bevillningsutskottet motionerna:

- nr 79, av herr *Bengtsson* i Kullen;
- nr 80, av herr *Palmstierna m. fl.*;
- nr 81, av herr *Kronlund*; och
- nr 82, av herr *Olsson* i Broberg *m. fl.*;

till statsutskottet motionen nr 83, av herr *Edbom*;

till bankoutskottet motionerna:

- nr 84, av herrar *Ericsson* i Vallsta och *Edbom*; samt
 - nr 85, av herr *Magnusson* i Kalmar;
- till lagutskottet motionerna:
- nr 86, av herr *Persson* i Norrköping *m. fl.*;
 - nr 87, av herr *Hamilton*;
 - nr 88, av herr *Sandler m. fl.*; samt
 - nr 89 och 90, av herr *Lindman m. fl.*;

- till jordbruksutskottet motionerna:
 nr 91, av herr *Hellberg*;
 nr 92, av herr *Hage*;
 nr 93, av herr *Gustafsson* i Brånsta *m. fl.*; samt
 nr 94 och 95, av herr *Staaff m. fl.*;
- till bankoutskottet motionen nr 96, av herr *Staaff m. fl.*;
- till jordbruksutskottet motionerna:
 nr 97, av herr *Borggren*;
 nr 98 och 99, av herr *Jonsson* i Hökhult; samt
 nr 100, av herr *Lindman m. fl.*;
- till riksdagens särskilda utskott motionerna:
 nr 101, av herr *Liljedahl*; och
 nr 102, av herr *Liljedahl m. fl.*;
- till jordbruksutskottet motionen nr 103, av herr *Palmstierna*;
- till tillfälligt utskott motionerna:
 nr 104, av herr *Kronlund*;
 nr 105, av herr *Welin*;
 nr 106, av herr *Olsson* i See;
 nr 107, av herr *Schotte m. fl.*; och
 nr 108, av herr *Åkerlund*;
- till bevillningsutskottet motionerna:
 nr 109—114, av herr *Staaff m. fl.*;
 nr 115, av herr *Erlansson*; och
 nr 116, av herr *Gustafsson* i Brånsta *m. fl.*;
- till tillfälligt utskott motionen nr 117, av herr *Karlsson* i Mo;
- till bevillningsutskottet motionen nr 118, av herr *Källman m. fl.*;
- till konstitutionsutskottet motionen nr 119, av herr *Johansson* i Brånalt;
- till statsutskottet motionerna:
 nr 120, av herrar *Lindhagen* och *Hage*;
 nr 121, av herr *Lindhagen*;
 nr 122, av herrar *Hamrin* och *Widlund*;
 nr 123, av herr *Karlsson* i Fjäl;
 nr 124, av herr *Nilsson* i Tånga;
 nr 125, av herr *Eriksson* i Grängesberg;
 nr 126, av herr *Hellberg*;
 nr 127, av herrar *E. A. Nilson* i Örebro och *Tengdahl*; samt
 nr 128, av herr *Hamilton m. fl.*;
- till bevillningsutskottet motionerna:
 nr 129, av herr *Lindhagen*;
 nr 130, av herr *Jeansson* i Kalmar; och
 nr 131, av herr *Wedin*;
- till bankoutskottet motionen nr 132, av herr *Säfstrand*;
- till lagutskottet motionerna:
 nr 133 och 134, av herr *Lindhagen m. fl.*;
 nr 135 och 136, av herr *Lindhagen*;

nr 137 och 138, av herr *Lindhagen m. fl.*;
 nr 139, av herrar *Lindhagen* och *Tengdahl*; samt
 nr 140 och 141, av herr *Eriksson* i Grängesberg *m. fl.*;

till statsutskottet motionen nr 142, av herr *Eriksson* i Grängesberg *m. fl.*;

till lagutskottet motionen nr 143, av herr *Eriksson* i Grängesberg *m. fl.*;

till jordbruksutskottet motionerna:

nr 144, av herrar *Hage* och *Lundström* i Långnäs;

nr 145—148, av herr *Larsson* i Dala;

nr 149, av herr *Säfstrand*; och

nr 150, av herr *Lindhagen*;

till riksdagens särskilda utskott motionerna:

nr 151, av herr *Hagberg*;

nr 152 och 153, av herrar *E. A. Nilson* i Örebro och *Thorsson*;

samt

nr 154, av herrar *Wedin* och *Hellberg*;

till tillfälligt utskott motionerna;

nr 155, av herr *Helger*;

nr 156, av herr *Säfstrand*; och

nr 157, av herr *Lindhagen*;

till jordbruksutskottet motionen nr 158, av herrar *Lindhagen* och *Linders*;

till tillfälligt utskott motionerna nr 159—161, av herr *Lindhagen*; samt

till bevillningsutskottet motionerna:

nr 162, av herr *Eriksson* i Grängesberg *m. fl.*;

nr 163 och 164 av herr *Eriksson* i Grängesberg; och

nr 165, av herr *Jeansson* i Kalmar.

Beträffande de här ovan omnämnda, till bevillningsutskottet remitterade motionerna nr 109—116, 118 och 162—165 beslöt kamraren att, därest ett särskilt utskott komme att av riksdagen tillsättas för behandling av bland andra dessa motioner, desamma skulle överlämnas till sistnämnda utskott.

§ 7.

Konstitutionsutskottets härfpå föredragna memorial nr 1 bordlades åter.

§ 8.

Herr talmannen tillkännagav, att han låtit uppgöra förslag till fördelning av de motioner, som hänvisats till behandling av tillfälligt utskott; och var detta förslag, som nu upplästes, så lydande:

Förslag till fördelning av de inom andra kammaren väckta motioner, vilka blivit hänvisade till behandling av tillfälligt utskott.

Till behandling av *första tillfälliga utskottet* torde få överlämnas motioner av:

herr *Adelswärd m. fl.*, nr 43, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om åtgärder till främjande av vetenskaplig forskning och undervisning i publik och privat internationell rätt;

herr *Helger*, nr 155, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för förbättring av folkskoleväsendet på landsbygden;

herr *Säfstrand*, nr 156, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående reglering i visst avseende av den ordinarie lärare vid universitet och högskolor tillkommande rätt att mot betalning giva enskild undervisning; och

herr *Lindhagen*, nr 161, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vissa önskemål i fråga om statens funktionärers utbildning och tjänsteutövning.

Till *andra tillfälliga utskottet* torde få överlämnas motioner av:

herrar *Andersson* i Grimbo och *Olsson* i Berg, nr 27, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om landsbygdens befriande från vissa av städernas privilegier härflytande bördor;

herr *Räf*, nr 61, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående anordnande av väntsalar för tredje klassens passagerare vid statens järnvägar;

herr *Welin*, nr 105, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning beträffande orsaker till och botemedel mot den avtagande nativiteten m. m.; och

herr *Schotte m. fl.*, nr 107, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förbättrad organisation av hushållningssällskapen.

Till *tredje tillfälliga utskottet* torde få överlämnas motioner av:

herr *Olausson m. fl.*, nr 28, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående viss ändring i hittills tillämpat förfarande vid fastställande av taxor för färjnrättningar;

herr *Olausson m. fl.*, nr 29, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om viss ändring i förordningen angående befäl å svenska handelsfartyg m. m. den 29 mars 1912;

herr *Röing*, nr 30, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i det uti gällande förordning angående eldfarliga oljor m. m. upptagna stadgande om vilka oljor skola räknas till eldfarliga; och

herr *Karlsson* i Mo, nr 117, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förbud i viss utsträckning mot befordran å järnväg av försändelser, innehållande brännvin.

Till *fjärde tillfälliga utskottet* torde få överlämnas motioner av:

herr *Andersson* i Knäppinge, nr 60, om skrivelse till Kungl.

Maj:t angående bibehållande av den vissa socknar å Öland tillkommande rätt till utsyning av ved och virke från Böda kronopark;

herr *Palmstierna*, nr 69, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående semester åt arbetare och med dem likställda personer med stadigvarande sysselsättning vid statsförvaltningen;

herr *Åkerlund*, nr 108, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning i vad mån de fördelar, som genom livsmedelstullarna beretts den jordbrukande befolkningen, bidragit till levnadskostnadernas stegring, m. m.; och

herr *Lindhagen*, nr 157, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ett målmedvetet och planmässigt arbete för jordfrågans lösning.

Till femte tillfälliga utskottet torde få överlämnas motioner av:

herr *Osberg*, nr 49, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om inrättande av spannmålslagerhus;

herr *Olsson* i See, nr 58, om åtgärder till återinsättande av de under bruk skatteköpta hemmanens åbor i besittningen av skogen å hemmanen;

herr *Henrikson*, nr 62, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i gällande bestämmelser om expeditiöslösen vid växelprotest;

herr *Kronlund*, nr 104, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder till främjande av jordbrukets och detsamma närstående näringars förseende med elektrisk kraft;

herr *Olsson* i See, nr 106, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om omfattningen av den pågående utredningen angående åborättigheter;

herr *Lindhagen*, nr 159, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående svenskt initiativ i fråga om åtgärder till avskaffande eller begränsning av spioneriet i fredstid; och

herr *Lindhagen*, nr 160, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående svenskt initiativ till förhandlingar för avslutande av skiljedomsfördrag med andra stater m. m.

Förslaget blev av kammaren godkänt.

§ 9.

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 3,50 e. m.

In fidem
Per Crownvall.